

TILLGODORÄKNANDEORDNING

Diarienummer:	GIH 2024/478
Ersätter Dnr:	GIH 2020/93
Ansvarig avdelning:	UFA
Författare:	Eva Clausen
Beslutsdatum:	2024-10-01
Beslutsfattare:	Rektor
Giltighetstid:	Tillsvidare

Lokal tillgodoräknandeordning

Innehåll

Inledning.....	3
Nationella bestämmelser.....	3
Lokala bestämmelser	4
Avslutade kurser vid annat svenskt lärosäte	4
Tidigare studier vid GIH.....	4
Avslutade kurser vid utländskt lärosäte	4
Utbytesstudier.....	4
Yrkesverksamhet och annan utbildning än högskoleutbildning	5
Uppdragsutbildning	5
Förutsättningar kring prövning av tillgodoräknande och validering.....	5
Rätten till prövning av tillgodoräknande	6
Bedömning av ansökan.....	6
Beslut.....	6
Handläggningstid.....	6
Förhandsbesked	7
Rätten att överklaga	7

Inledning

Detta dokument omfattar de nationella och lokala regler för tillgodoräknande av tidigare utbildning och yrkesverksamhet på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Det grundläggande (nationella) regelverket återfinns i högskoleförordningen (1993:100), i förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor. Annan i dokumentet refererad lag är förvaltningslagen (2017:900). Till den nationella styrningen räknas även vägledande beslut av Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH), och Universitetskanslersämbetets (UKÄ:s) vägledning gällande handläggning av tillgodoräknandearenden, samt vägledning gällande handläggning av överklaganden.

Det som nedan anges som student omfattar också doktorander.

Nationella bestämmelser

Bestämmelser om tillgodoräknande finns i 6 kap 6-8 §§ Högskoleförordningen (1993:100) samt i 6- 7 §§ Förordning (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor.

1 kap 4 § Högskoleförordningen

Med student avses i denna förordning den som är antagen till och bedriver högskolestudier, och med doktorand en student som är antagen till och bedriver utbildning på forskarnivå, allt i den utsträckning inte annat anges särskilt (2006:1053).

6 kap 6 § Högskoleförordningen

Om en student vid en högskola i Sverige har gått igenom viss högskoleutbildning med godkänt resultat, har studenten rätt att tillgodoräkna sig detta för högskoleutbildning vid en annan högskola. Detta gäller dock inte om det finns en väsentlig skillnad mellan utbildningarna. Detsamma gäller studenter som har gått igenom en viss utbildning med godkänt resultat

1. vid ett universitet eller en annan läroanstalt för högre utbildning i Danmark, Finland, Island eller Norge,
2. vid ett universitet eller en annan läroanstalt för högre utbildning hos den som är part i Europarådets konvention om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen av den 11 april 1997,
3. vid ett universitet eller en annan läroanstalt för högre utbildning hos den som är part i Unescos globala konvention om erkännande av kvalifikationer avseende högre utbildning av den 25 november 2019, eller
4. vid Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap. Förordning (2023:32).

Förordning (2023:32). 6 kap 7 § Högskoleförordningen

En student har rätt att tillgodoräkna sig annan utbildning än den som avses i 6 §, om de kunskaper och färdigheter som studenten åberopar är av en sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den utbildning för vilken de är avsedda att tillgodoräknas. En student får även tillgodoräknas motsvarande kunskaper och färdigheter som har förvärvats i yrkesverksamhet. (SFS 2006:1053)

6 kap 8 § Högskoleförordningen

Högskolan ska pröva om tidigare utbildning eller verksamhet kan godtas för tillgodoräknande. Endast den som är student kan komma i fråga för tillgodoräknande, om inte annat framgår av lag eller förordning. Förordning (2010:1064).

12 kap 2 § punkt 4 Högskoleförordningen

Till Överklagandenämnden för högskolan får följande beslut av en högskola överklagas:
4. beslut om tillgodoräknande av utbildning eller yrkesverksamhet.

6 § Förordning 2002:760 om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor

De som deltar i uppdragsutbildning får ges betyg och examensbevis eller kursbevis enligt bestämmelserna för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå, om samma kvalitetskrav ställs på uppdragsutbildningen som på motsvarande högskoleutbildning. Detta gäller även om deltagarna saknar behörighet för tillträde till högskoleutbildning. Förordning (2007:424).

7 § Förordning 2002:760

Den som har gått igenom en sådan uppdragsutbildning som avses i 6 § har rätt att tillgodoräkna sig utbildningen som högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå. Förordning (2007:424).

Lokala bestämmelser

Tillgodoräkningen vid GIH kan göras i form av hel kurs eller moment/examination med omfattning enligt aktuell kursplan.

Bevis om den tidigare utbildningen ska vara officiellt utfärdat av ett erkänt lärosäte och redovisas genom betygsutdrag eller motsvarande med uppgifter om utbildningens nivå, omfattning och innehåll. Prövningen ska lägga vikt vid övergripande förmågor som studenten kan anses fått genom sin tidigare utbildning eller yrkesverksamhet.

Avslutade kurser vid annat svenskt lärosäte

För generell examen behövs normalt sett ingen separat ansökan om tillgodoräknande göras av studenten. Bedömningen sker i stället vid ansökan om examen, där prövning om tidigare avklarad kurs eller kurser innehållsmässigt inte överlappar andra kurser i ansökan. Kurser från andra lärosäten som beslutas ingå i examen, redovisas i examensbeviset i enlighet med 6 kap. 10 § punkt 4 Högskoleförordningen (1993:100). Detta gäller även för student som läser ett program vid GIH som leder till en generell examen som kandidat-, magister- eller masterexamen, inom utrymme för *valfria kurser*.

För utbildning som leder till yrkesexamen ska däremot ansökan om tillgodoräknande alltid göras mot kurser som ingår i programmet.

Tidigare studier vid GIH

Student som har tidigare studier inom ett program vid GIH, ska vid återtagande av studier (exempelvis efter uppehåll eller byte av program) inte ansöka om tillgodoräknande. En individuell studieplanering ska i stället upprättas av aktuell institution.

Avslutade kurser vid utländskt lärosäte

Sökanden rekommenderas att om möjligt hämta sina meriter till Ladok via Emrex (ett system som används för att hämta meriter från utländska lärosäten). Översättningar av handlingar kan komma att krävas om det gäller andra språk än svenska, danska, norska eller engelska. Handlingarna ska i dessa fall vara översatta till svenska eller engelska och vara verifierade av auktoriserad översättare eller av lärosätet som utfärdat handlingarna.

Utbytesstudier

En student vid GIH som avser att studera utomlands, med avsikt att studierna ska tillgodoräknas vid högskolan, ska före avresan göra en förhandsbedömning och överenskommelse av de kurser som ingår i utbytet (Inom Erasmus: *Learning agreement*). Bedömningen ska visa vad som kan komma att tillgodoräknas i den utbildningen student

går. GIH förbinder sig genom en sådan förhandsbedömning till att tillgodoräkandet ska göras på det sätt förhandsbedömningen visar med villkor om att studierna genomförts på överenskommen sätt. Efter hemkomsten ansöker studenten om tillgodoräkande i enlighet med beslutet. Görs ingen sådan överenskommelse kan studenten ändå lämna in en ansökan om tillgodoräkande, men någon garanti att studierna kan tillgodoräknas finns inte eftersom prövningen görs i efterhand.

Utlandsstudier som avser valfria studier ska också alltid tillgodoräknas.

Yrkesverksamhet och annan utbildning än högskoleutbildning

Den som ansöker om att få yrkesverksamhet prövad för tillgodoräkande ska i ansökan utförligt beskriva de kunskaper och färdigheter som förvärvats i yrkesverksamhet och motivera på vilket sätt de motsvarar de förväntade studieresultaten i kursplanen. Beskrivningarna ska, så långt det är möjligt, styrkas med intyg, diplom, certifikat eller liknande. Prövningen genomförs utifrån den metod som respektive institution väljer att använda. Bedömningen ska inte påverkas av hur kunskaperna har inhämtats utan ska fokusera på resultatet av lärandet.

När det gäller intyg om yrkesverksamhet bör så mycket information som möjligt lämnas. Intygen bör bland annat innehålla uppgifter om arbetsgivaren och kontaktuppgifter till närmaste chef, anställningens längd, arbetets omfattning (heltid eller deltid etc.), beskrivning av arbetsuppgifter samt personliga omdömen.

För validering inom ramen för åtagandet GIH har gentemot beställande av uppdragsutbildning, som till exempel Skolverket och Lärarlyftet, ska ansökan om validering inte göras via Ladok som tillgodoräkande, utan istället ske på avsedd blankett ”Blankett för validering”.

Uppdragsutbildning

Från en uppdragsutbildning kan meriter tillgodoräknas till grund- och avancerad nivå, det vill säga ej till forskarnivå. Tidigare meriter kan inte tillgodoräknas till en uppdragsutbildning.

Förutsättningar kring prövning av tillgodoräkande och validering

Tillgodoräkanden kan göras i form av hela examinationsmoment i aktuell kursplan, till hel kurs enligt aktuell kursplan eller tillgodoräknas som hel kurs i examen. För en doktorand innebär det även att resultatet av tillgodoräkandet ska anges i doktorandens individuella studieplan.

Studenten har ansvar för att bifoga tillräckligt underlag så att det är möjligt för högskolan att göra en prövning (se 19 § förvaltningslagen). Högskolan ska hjälpa studenten att åstadkomma en fullständig ansökan, i första hand genom att ge tydlig information om vad som behövs för att en ansökan ska kunna bedömas (se 20 § förvaltningslagen). För att en ansökan om tillgodoräkande av tidigare studier ska kunna prövas ska den sökande kunna uppvisa dokumentation över poäng och godkänt resultat på den kurs eller del av kurs som ansökan avser det vill säga kursplan eller motsvarande beskrivning från den termin då kursen lästes. Kursens upplägg, examinationsform, nivå och omfattning ska framgå.

Litteraturlista ska om möjligt lämnas in för att underlätta bedömningen.

Originalhandlingar och eventuell ytterligare dokumentation ska uppvisas på begäran av högskolan om det behövs för ärendets fortsatta handläggning

Ämneskunnig lärare vid GIH bereds möjlighet att bedöma ärendet med utgångspunkt från sin ämneskunskap. Handläggare ska följa dennes bedömning.

Prövning görs emot lärandemål som finns i kursplan vid GIH och/eller examensmålen enligt HF bilaga 2. Prövningen ska lägga vikt vid övergripande förmågor som studenten kan anses fått genom sin tidigare utbildning eller yrkesverksamhet.

Rätten till prövning av tillgodoräknande

Ansökan om tillgodoräknande kan göras av student vid GIH, det vill säga antagen och registrerad på en kurs där terminen har börjat. (6 kap. 8 § samt 1 kap. 4 § högskoleförordningen). Ansökan görs av student digitalt i StudentLadok. All kommunikation och dokumentation i ärendet hanteras via Ladok.

Om studenten väljer att genomföra kursen och inte längre vill ansöka om tillgodoräknande, måste ansökan återtas innan ett beslut har fattats. Ett gynnsamt beslut (det vill säga, ett beslut som är till studentens fördel) kan inte återtas eller överklagas. Student har inte heller rätt att delta i den delen av utbildningen som tillgodoräknats.

Bedömning av ansökan

Det ska alltid göras en individuell bedömning av ansökan. Bedömningen ska vara saklig och får inte hanteras schablonmässigt. Bedömningen görs i förhållande till förväntade studieresultat i kurs- eller utbildningsplan alternativt till lokal examensbeskrivning för studier inom huvudområde eller examensmål inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Vid tillgodoräknande av valfria studier/breddningsstudier görs en bedömning av om åberopade meriter generellt motsvarar högskolenivå inom ett visst ämne. Inom utbildning på forskarnivå prövas ansökan mot den allmänna studieplanen och examensmålen. Den institution/avdelning som handlägger ärendet har ansvar för att göra en tillräcklig utredning (se 23 § förvaltningslagen).

Vid en ansökan om tillgodoräknande ska bedömningen utgå ifrån de principer om generositet och flexibilitet som finns i europeiska riktlinjer för erkännande, framför allt i Lissabonkonventionen. En av de grundläggande principerna, som även finns inskriven i högskoleförordningen (6 kap. 6 §), är att högskoleutbildning ska erkännas om det inte finns väsentliga skillnader mellan den tidigare utbildningen och den utbildning som studenten önskar få tillgodoräknad. Även annan utbildning och yrkesverksamhet ska godkännas om de huvudsakligen motsvarar den utbildning som studenten önskar få tillgodoräkna sig (6 kap. 7 § högskoleförordningen). Det är beslutsfattaren vid högskolan som har ansvar för att visa att det finns väsentliga skillnader och att motivera dem om en ansökan avslås helt eller delvis. Med väsentliga skillnader menas att skillnaderna är så stora att ett erkännande skulle påverka en individs möjligheter att ”tillgodogöra sig fortsatt utbildning, bedriva forskning eller utföra ett visst arbete”.

Beslut

Som regel fattas beslut av kursansvarig. En ansökan om tillgodoräknande kan beviljas helt, delvis eller avslås. Vid avslag av ansökan ska studenten underrättas skriftligt med motivering av beslutet. Beslutet ska även innehålla en överklagandehänvisning i enlighet med förvaltningslagen (33 §). Samtliga för ärendet relevanta handlingar arkiveras i Ladok och i högskolans diariesystem (W3D3). Ett beslut om tillgodoräknande gäller enbart vid det lärosäte där beslutet fattats.

En beviljad tillgodoräknad kurs/del av kurs betygsätts inte eftersom ett tillgodoräknande inte är en examination utan ett administrativt beslut, det vill säga inga nya högskolepoäng erhålles. Markering ”TG” (tillgodoräknad) sker i Ladok om att modul och/eller kurs är tillgodoräknad.

Handläggningstid

Handläggningstiden varierar utifrån det enskilda fallet. Handläggningstiden bör normalt inte vara längre än två månader från det att en fullständig ansökan inkommit till högskolan. I väntan på beslut rekommenderas studenten registrera sig på och påbörja

kursen. Student som väljer att inte påbörja kursen i väntan på beslut och därefter får avslag på ansökan, kan inte räkna med att få påbörja kursen efter kursstart.

Förhandsbesked

Högskolan är inte skyldigt att lämna förhandsbesked om tillgodoräknande (skriftlig, preliminär bedömning av hur många poäng och vilka kurser/studier som kan tillgodoräknas). I de fall en institution ändå väljer att ge förhandsbesked bör det göras med försiktighet och uttryckas som preliminärt besked. Det är viktigt att känna till att ett positivt besked kan vara bindande. Ett förhandsbesked bör dokumenteras så att det tydligt framgår vad som gäller.

En förhandsbedömning om behörighet för tillträde till utbildning är inte att betrakta som en indikation om vad som kan komma att tillgodoräknas.

Rätten att överklaga

Beslut om tillgodoräknande av utbildning eller yrkesverksamhet får överklagas till Överklagandenämnden för högskolan. (12 kap. 2 § högskoleförordningen) Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot. (42 § förvaltningslagen). Handläggningstiden ska enligt Justitieombudsmannens praxis normalt inte överstiga en vecka.